

SAVET ZA ŠTAMPU
UL. FRANCUSKA 5/7
BEOGRAD

Podnosilac:

„Adria Media Group“ d.o.o. Beograd, ul. Vlajkovićeve broj 8, čiji su punomoćnici advokati Aleksandar B. Petrović i Branislav D. Glogonjac iz Ortačkog advokatskog društva „Petrović & Glogonjac“ iz Beograda, ul. Trg Nikole Pašića 12, po punomoćju u prilogu

Predmet:

Odgovor na žalbu

Primeraka: 2

Podnosiocu je dana 20.01.2020. godine dostavljena Žalba podneta od strane Mreže organizacija za decu Srbije (MODS), a povodom tekstova objavljenih u dnevnim listovima Srpski telegraf, Kurir, Alo, Informer i Blic povodom izveštavanja o slučaju otmice M.K. u periodu od 25.12.2019. godine do 12.01.2020. godine “ (u daljem tekstu: „Žalba“).

U žalbi je istaknuto da su navedeni listovi izveštavanjem u ovom slučaju u više navrata naslovnicama, naslovnim blokovima i sadržajem štampanih i online tekstova izvršili izuzetno negativan uticaj na emocionalni, moralni, intelektualni i socijalni razvoj svakog deteta koje se našlo izloženo ovim sadržajima i naneli ozbiljnu štetu interesima svakog deteta:

- grubo kršeći prava deteta i Kodeks novinara,
- izlažući ih neprimerenim i uznemiravajućim sadržajima,
- šireći senzacionalistički informacije bez ikakvog javnog značaja,
- ugrožavajući bezbednost svakog deteta time što surovo opisivanje nasilja može da podstakne nasilnike da i sami učine isto ili nešto još gore

Ovim putem na žalbu blagovremeno ulažemo odgovor i na navode iste se izjašnjavamo u svemu kako sledi.

Smatramo da su svi navodi Žalbe žalilaca neosnovani su u celosti, da su isti paušalno izneti, bez ukazivanja na konkretne informacije kojima su predmetne povrede navodno učinjene.

Prilikom objavljivanja spornih tekstova podnosioci su u svemu postupili u skladu sa odredbama Kodeksa novinara Srbije (u daljem tekstu: Kodeks) kao i u skladu sa odredbama Zakona o javnom informisanju i medijima (u daljem tekstu: ZJIM).

I Informacije o kojima javnost ima opravdan interes da zna

Neosnovano se u Žalbi ističe da je objavljivanjem spornih informacija povređen član 1 Kodeksa, kao i da su u spornim tekstovima objavljene informacije bez ikakvog javnog značaja.

Tačkom 1. Odeljka 1 Kodeksa predviđeno je da je obaveza novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti **o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije.**"

S tim u vezi, ukazujemo i na odredbu člana 5 ZJIM kojom je propisano da se putem medija objavljuju informacije, ideje i mišljenja o pojavama, **događajima i ličnostima o kojima javnost ima opravdan interes da zna, bez obzira na način na koji su pribavljene informacije, u skladu sa odredbama ovog zakona.** Svako ima pravo da istinito, potpuno i blagovremeno bude obavešten o pitanjima od javnog značaja i sredstva javnog obaveštavanja su dužna da to pravo poštuju.

Informacije objavljene u dnevnom listu „Kurir“ u spornim tekstovima nesumnjivo su informacije od interesa za javnost i informacije o kojima javnost *ima pravo* da bude obaveštena.

Štaviše, smatramo da u konkretnom slučaju nije čak potrebno posebno naglašavati koliko je ovaj događaj potresao celu Srbiju, te samim tim od kolikog je isti javnog značaja i koliko je bilo interesovanje javnosti za njega.

Počev od dana kada je devojčica nestala, pa sve dok nije pronađena, mediji u Srbiji su svakodnevno izveštavali o ovom događaju. Svima nam je poznato da je deset dana, koliko je trajala potraga za nestalom devojčicom, celokupna pažnja javnosti bila usmerena na tu potragu i iščekivanje njenog ishoda. U akciju njenog pronalaženja bio je uključen veliki broj pripadnika MUP-a, kao i neverovetan broj građana, koji su, zajedno sa službenim licima, danonoćno tragali.

Mediji su po prirodi stvari, a usled velikog interesovanja javnosti, bili aktivni učesnici ovog događaja, izveštavajući svakodnevno o svim detaljima potrage i svim aktivnostima koje se preduzimaju da se devojčica pronađe.

Upravo navedno je bio i predmet izveštavanja tekstova na koje se Žalilac poziva. Ovom prilikom nećemo analizirati svaki od navedenih tekstova pojedinačno, ali ukazujemo da se uvidom u sadržinu istih može utvrditi da njima ni u kom slučaju nije moglo biti povređeno pravo na dostojanstvo (ili bilo koje drugo pravo) maloletne devojčice, niti su isti mogli imati negativan uticaj na *svu decu*, kako Žalilac neosnovano navodi.

Iako je i Ninoslav Jovanović naposljetku uhapšen, interes javnosti za ovaj događaj i dalje ne jenjava. Štaviše, javnost, koja je bila aktivni učesnik traganja za ovom devojčicom, ima pravo da bude obaveštena šta se sa njom dalje desilo, da li je ista

adekvatno zbrinuta, kao i da li je neko lice uhapšeno povodom ovog događaja. Nerealno je očekivati da interesovanje za jedno ovakvo zločelo nestane „preko noći“.

II Novinarska pažnja

Novinari iz redakcije dnevnog lista „Kurir“ su prilikom objavljivanja i sačinjavanja ožalbenih tekstova u svemu postupili u skladu sa dužnom novinarskom pažnjom, te su u celosti ispoštovali kako odredbe Odeljka 5 Kodeksa, tako i odredbe ZJIM kojima je predviđena obaveza novinara da postupa sa dužnom novinarskom pažnjom.

Tačkom 1 Odeljka 5 Kodeksa predviđeno je da je *novinar obavezan da pristupa poslu sa dužnom profesionalnom pažnjom.*

Tačkom 2 Odeljka 5 Kodeksa predviđeno da *novinar ne sme slepo da veruje izvoru informacija. Novinar mora da vodi računa o tome da izvori informacija često slede svoje interese ili interese društvenih grupa kojima pripadaju i prilagođavaju svoje iskaze tim interesima.*

Članom 9 ZJIM predviđeno je da su *urednik i novinar dužni da s pažnjom primerenom okolnostima, pre objavljivanja informacije koja sadrži podatke o određenoj pojavi, događaju ili ličnosti provere njeno poreklo, istinitost i potpunost.*

Prilikom kreiranja ožalbenih tekstova u svemu su ispoštovane citirane odredbe. Izvori od kojih su objavljene informacije dobijene su pouzdani izvori, bliski i poznati redakciji, od kojih su i ranije dobijane informacije i kojima novinari nemaju razloga da veruju.

Potrebno je ukazati naslovu da većina spornih teksova na koje se žalilac poziva predstavlja **verno prenetu izjavu članova uže porodice devojčice (oca, majke, strica i ostalih bliskih rođaka)** koje su novinari dobijali što za vreme trajanja potrage za njom, što nakon što je pronađena i zbrinuta. Određeni tekstovi su **preuzeti iz drugih medija**, u kojima su ranije objavljeni, a što je u skladu sa odredbama ZJIM-a i označeno.

Dalje, ukazujemo naslovu i na odredbu člana 82. stav 1 tačka 8 ZJIM kojom je propisano:

*Informacija iz privatnog života, odnosno lični zapis može se izuzetno objaviti bez pristanka lica iz čl. 80. i 81. ovog zakona ako u konkretnom slučaju **interes javnosti da se upozna sa informacijom, odnosno zapisom preteže u odnosu na interes da se spreči objavljivanje.***

Smatra se da interes javnosti iz stava 1. ovog člana preteže u odnosu na interes da se spreči objavljivanje informacije iz privatnog života, odnosno ličnog zapisa lica, naročito:

8) ako je objavljivanje potrebno radi upozorenja na opasnost (sprečavanje zarazne bolesti, PRONALAZENJE NESTALOG LICA, sprečavanja prevare i sl.);

Shodno citiranoj odredbi ZJIM, ukoliko je objavljivanje informacije iz privatnog života neophodno radi pronalaženja nestalog lica, ista se može objaviti bez njegovog pristanka.

Štaviše, na fotografijama koje su objavljene po pronalasku maloletne devojčice njeno lice je „**zamagljeno**“, tako da se isto i ne vidi. Čak i da to nije slučaj, shodno citiranoj odredbi ZJIM, ovde ne bismo mogli govoriti o povredi prava na privatnost, iz razloga što je ova devojčica učinjena prepoznatljivom mnogo ranije, **za vreme trajanja potrage za njom i sa jednim jedinim ciljem – da se ista što pre pronađe! Navedeno ne spori ni Žalilac.**

III Nepostojanje povreda drugih odredaba Kodeksa

Žalilac u Žalbi neosnovano navodi da su objavljivanjem predmetnih tekstova povređene odredbe članova IV, VI i VII Kodeksa.

- Član IV Kodeksa

Žalilac navodi da je podnosilac učinio povrede odredaba člana IV Kodeksa iz razloga što je i nakon pronalaska maloletne devojčice nastavio izveštavanje o spornom događaju, da objavljeni sadržaji imaju višestruko štetan uticaj na svako dete, te da se istima podstiču nasilnici da i sami učine isto ili nešto još gore.

U delu ove žalbe koji se bavi postojanjem interesa javnosti, obrazložili smo postojanje razloga da se o istoj i dalje izveštava te se na ovom mestu na tome nećemo zadržavati.

Dodatno ističemo da je pomalo izlišno i pomisliti da bi cilj objavljivanja identiteta ove devojčice mogla biti povreda prava bilo njenih bilo druge dece. Naprotiv! Moramo biti svesni činjenice da je objavljivanje identiteta ove devojčice **išlo u njenu isključivu korist**, da je cilj bio da što veći broj ljudi upozna sa tim da je ona nestala, ne bi li pomogli da što pre bude pronađena i vraćena roditeljima. Što se na kraju i desilo, delom i zaslugom medija. I da sve to nije u suprotnosti niti sa važećim zakonom, niti sa odredbama Kodeksa.

Ne smemo zaboraviti ni to da je upravo u medijima objavljena informacija da postoje indicije da se lice za koje se sumnja da se sa njim nalazi nestala devojčica, skriva u napuštenim objektima, da se upravo zahvaljujući takvim informacijama probudila **svest meštana** koji su počeli da obilaze svoje vikendice, sojenice i zapuštene objekte, tragajući za nestalom Monikom. Da je upravo zahvaljujući prijavi jednog od tih ljudi, ovo dete pronađeno.

Svi mediji su objavili i fotografiju tzv. Malčanskog berberina, za koga se sumnjalo da drži nestalu devojčicu. Zahvaljujući medijima i on je postao prepoznatljiv javnosti, sve sa ciljem da se isti pronađe.

Sve navedeno ide u prilog tvrdnji da izveštavanje o pojedinostima ovog događaja, ima za cilj **buđenje svesti javnosti o stravičnosti ovakvih zločina i njihovoj prisutnosti u društvu**. Posebno je to neophodno kada su žrtve deca. Sve to sa ciljem unapređivanja mera bezbednosti na svim mogućim nivoima.

Imajući to u vidu, neprihvatljivi su i neutemeljeni navodi Žalbe da je objavljivanjem spornih informacija ugrožena bezbednost svakog deteta iz razloga što surovo opisivanje nasilja može da podstakne nasilnike da i sami učine isto ili nešto još gore. Moglo bi se postaviti pitanje na osnovu kojih objavljenih informacija Žalilac donosi ovakve smeće zaključke.

- **Član VI Kodeksa**

Žalilac ne navodi u čemu se sastoji povreda odredaba člana VI Kodeksa. Član VI Kodeksa bavi se odnosom novinara i izvora informacija. Iz navoda žalbe ne može se zaključiti na koji način je podnosilac povredio ove odredbe i prema kom izvoru informacije.

- **Član VII Kodeksa**

Član VII Kodeksa bavi se poštovanjem privatnosti subjekta informacije. O navedenom se podnosilac već izjasnio, pozivajući se na relevane odredbe ZJIM. Ponovićemo da je u konkretnom slučaju interes javnosti zahtevao objavljivanje informacija iz privatnog života maloletnog deteta, te samim tim navedeni član Kodeksa nije povređen.

IV Nepostojanje povreda ZJIM

Naposletku, Žalilac navodi da je podnosilac objavljivanjem spornih informacija povredio odredbe člana 74, 77, 79. i 80. ZJIM. Prilikom navođenja ovih odredbi, Žalilac zanemaruje odredbu člana 82. ZJIM koju smo napred takođe već citirali i obrazložili iz kojih razloga se ista ima primeniti u konkretnom slučaju.

V Zaključak

Žalilac na kraju zaključuje da se u konkretnom slučaju radi o **vrhuncu u negativnom i štetnom predstavljanju dece u medijima**, koje je dobilo **skandalozan i potpuno dehumanizovan oblik**, zahtevajući od naslova najoštriju moguću reakciju.

Slobodni smo da istaknemo da je u ovom slučaju, po svoj prilici, došlo do zamene teza, pa smo od toga da je cela javnost, uključujući i medije, bila danonoćno angažovana da se ova devojčica pronađe i spasi, došli do zaključka Žalioca da je to za nju samo štetno i da je ona negativno predstavljena u medijima.

Uvidom u sporne tekstove naslov će lako utvrditi da **nema govora** o negativnom i štetnom predstavljanju dece. Potpuno suprotno i veoma daleko od toga - da se u konkretnom slučaju radi o jednom potpunom i istinitom izveštavanju o događaju koji je obeležio kraj 2019. godine i vernom prenošenju izjava datih povodom istog.

Podnošenje ove žalbe ne tiče se samo spornih tekstova i ovog konkretnog medija već svih medija koji izveštavaju na teritoriji Republike Srbije, koji su svakodnevno izveštavali o ovom događaju i koji su nesporno doprineli njegovom srećnom okončanju.

Ukazujemo da bi sankcionisanje medija u ovom slučaju moglo da ima nepovoljan ishod za sve. Budući da su mediji svesrdno bili angažovani na rasvetljenju ovog događaja, opravdano se može postaviti pitanje:

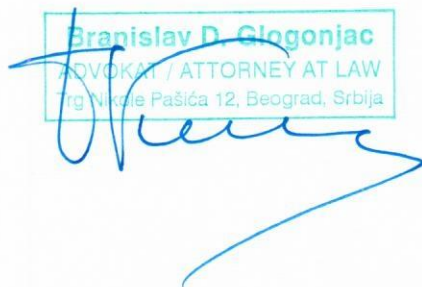
ukoliko sada budu trpeli sankcije – da li će sledeći put ustuknuti u izveštavanju poučeni ovim iskustvom?!

* * * * *

Imajući u vidu sve napred navedeno, predlažemo Savetu za štampu da ovu žalbu odbije kao neosnovanu u celosti.

U Beogradu, 27.01.2020. godine

S poštovanjem,

Branislav D. Glogonjac
ADVOKAT / ATTORNEY AT LAW
Trg Nikole Pašića 12, Beograd, Srbija

PUNOMOĆJE

Kojim ovlašćujemo advokate Aleksandra B. Petrovića i Branislava D. Glogonjca iz Ortačkog advokatskog društva „Petrović & Glogonjac“ iz Beograda, ul. Trg Nikole Pašića 12 da u ime i za račun Adria Media Group d.o.o. Beograd, ul. Vojkovićeve broj 8 ulože odgovor na žalbu izjavljenu Savetu za štampu od strane Mreže organizacije za decu Srbije (MODS) povodom izveštavanja o slučaju otmice devojčice M.K. u periodu od 25.12.2019. godine do 12.01.2020. godine i da nas zastupaju pred Savetom za štampu u postupku po navedenoj žalbi.

Imenovani advokati su ovlašćeni da preuzimaju sve pravne radnje za koje nađu da su u našem interesu a potrebne su za uspešno okončanje poslova koji su im ovim punomoćjem povereni.

Po ovom punomoćju advokate Aleksandra B. Petrovića i Branislava D. Glogonjca mogu zamenjivati advokatski pripravnik Milica Čučković, broj legitimacije VO 6569, Advokatska komora Beograd, advokatski pripravnik Ivana Đurković, broj legitimacije VO 6776, Advokatska komora Beograd, kao i drugi pripravnik zaposlen u kancelariji.

Ovo punomoćje imenovati advokati mogu preneti i na advokata:

U Beogradu, 27. 1. 2020.

Za Adria Media Group d.o.o. Beograd:

[Signature]
Za Adria Media Group
Direktor Jadranka Radonjić